

lahja vsak denik in velja s pošiljano vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 40 K, pol leta 20 K, za deset let 40 K. Izven Jugoslavije 50 K. Naročnina se pošlje na upravnništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru, Koroska cesta št. 5. Listi se dopolnjuje do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo listi brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za vse kraljeve oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so pošiljne proste. Telefon št. 220.

43. številka.

Maribor, dne 27. oktobra 1921

55. letnik.

Karl zopet na Madžarskem.

Po sedmih mescih se je ekscesar Karl zopet povrnil v Madžarsko in ker sedaj računa na boljši uspeh, je pripeljal tudi Cito s seboj. Dne 21. t. m. sta se pripeljala z zrakoplovom iz Švice v Sopronj in sedaj sta kot »kraljevsko Velikanstvo« v Pešti.

Karl torej sedi v Pešti, imenoval je že celo vrsto generalov, karlistična zarota pripravlja odločilni udarec, sosedne države so vznemirjene, zunanji politiki se povprašujejo, kako je to prišlo, kdo ga je podpiral in kaj naj se sedaj ukrene, nikdo pa ne prizna resnice, da je Karlov pohod sad nazadnjaške špekulacije, v katero so zapleteni vsi prvaki velesil in glavni kapitalistični izkoriščevalci cele Evrope.

Po svetovni vojni, v kateri se je Karl udeleževal kot eden glavnih zločincev nad človeštvom, je bilo pričakovati, da dobi Evropa drugo lice. Nacionalna revolucija se je družila s socialno, Rusija je bila prva in tudi v drugih državah je bilo pričakovati, da se v okvirju narodne samoodločbe razvije socialni napredek. To pa ni bilo po volji izkoriščevalcem antante, ki se prav nič ne razlikujejo od Karl-Wilhelmovih zločinskih vrste. Začeli so kopsati in cepiti narodne celote; da napravijo prepad med severom in jugom, da zajezijo socialni razvoj, da preprečijo osamosvojitve širokih delavnih mas, so se že od vsega početka bavili z namenom, postaviti na mestu nekdanje Avstrije novo nazadnjaško monarhijo, ki bo orožje v rokah antante, — zdaj proti severu, zdaj proti jugu. Zato ulog jim je bil vojni zločinec Karl najpripravnejši in zato ga tudi skrbno varujejo ter pošiljajo zdaj pa zdaj na ogled.

Karlistična mreža je razpletena po celi Evropi, glavni spletkarji so pa v visokih italijanskih in francoskih političnih krogih in na visokih mestih vseh drugih držav zakrknjeni nazadnjaki, ki pozdravljajo karlistične poskuse kot prospeh največjega ljudskega izkoriščevanja in nasilja. Tudi pri nas imamo dovolj političnih spekulativov, ki so se pririli do važnih mest v svoji dobro dovršeni šoli avstrijskega nasilja. Ti ljudje bi služili tudi vragu, samo da jim nese, da si lahko polnijo svoje žepce z ljudsko krvjo in ljudskimi žulji, danes likajo stare avstrijske medalje, gladijo čake in pripravljani bi bili, davprežejo narod tudi v suženjski jarem Karla ali kakakega drugega s krvjo oškropljenega zločincea.

Danes pri novem Karlovem puču se naš narod ne more zadovoljiti z —

nervoznim tekanjem in tuhtanjem raznih ministrov, temveč zahteva na vodilna mesta države ljudi, ki so vredni v polni meri narodnega zaupanja. Proč z nazadnjaštvom in korupcijo v lastni hiši, da postanemo močni in odločni za njeno obrambo. Pribičević, šef policajdemokracije, je izšel iz madžarske šole, Pašić nam je zaigral kos za kosom lepega jugoslovanskega sveta, zato moramo danes, ko preti slovenskemu ter hrvatskemu življu velika nevarnost od evropske in Karlove reakcije, z vso odločnostjo zahtevati, da pride prava narodna vlada na krmilo države.

K zasedanju parlamenta.

Parlament je 20. t. m. započel svoje delovanje in sicer na prav poseben način, kakor so tudi nazori naših vladinorcev o parlamentu prav posebne vrste.

Policajdemokracija s Pribičevićem na čelu in Pašićevi radikali so sebe enostavno proglasili za državo, vse drugo pa, ki nosi tako težko državna bremena, — za protidržavni element. Vlada dela, kar hoče, parlament pa naj vse odobrava, — ker je po današnjih nazorih vlada država in vsaka opozicija proti vladi opozicija proti državi. Temu nasilno-nazadnjaškemu domnevanju odgovarja tudi slika iz prvega dne parlamentarnega zasedanja.

Prva seja je bila napovedana za 10. uro dopoldne, začela se je pa ob 1. uri popoldne. Ministri so se ves čas posvetovali, demokrati in radikali so tičali v svojih klubih, poslanci opozicije so pa hodili po skupščinskih dvorani, posedi po klopih ter z vso upravičenostjo dajali duška svoji ogorčenosti nad tem zavlačevanjem. Okrog ene ure so se začela odpirati vrata ministrskih sob. Prvi se je pokazal minister Pribičević, pozdravljen od demokratov, od opozicije pa sprejet z velikim hrupom. Začela se je kmalo nato volitev predsednika, oni so bili za to, da se izvoli častni, drugi pa, da se izvoli starostni predsednik, ki bi otvoril sejo ter izvedel volitve predsedstva.

V velikem krik in trušču je prebital namestnik ministrskega predsednika Trilkovič vladni reskript, pop Mihaldžić je bil nekaj začasnih predsednik, četudi se je čulo iz trušča, da je sramota za vlado, ki ni znala niti najstarejšega člana parlamenta določiti in za drugi dan ob 10. uri dopoldne se je določila prihodnja seja.

S preprirom in ropotom se odpira naš parlament in v hrupu razdora se začne njegovo delo. Kralja ni, mi-

nistrskega predsednika Pašića ni, finančnega ministra ni in mesto 419. se zbere samo blizu 300 narodnih poslancev. Vlada je izključila 59 komunistov, 60 hrvatskih zastopnikov ne prihaja v parlament, a vse to ni nikaka ovira za vlado, ki nadaljuje svoje delo proti narodni večini. V tej žalostni zbornici ki je razburkana vsled nasilja in nezakonitosti, ki so se na tem mestu dogajale, tudi vlada sama nima enotnih in složnih pristašev. Tu so radikali, tu so demokrati in tu so mu slinani. Radikali in demokrati so se zvezali iz osebnih interesov in pa zato, ker so mislili, da bodo dovolj moči proti odporu hrvatske in slovenske narodne večine.

V tem vprašanju so se prevarili in danes uvideva vsak trezno misleč politik, da brez Slovencev in Hrvatov ne bo slo. V radikalni stranki je precej prevdarnih mož, med njimi Protič in tako izhaja ravno iz vladne stranke želja po sporazumu, katerega so demokrati skušali z vso silo preprečiti. Demokrati dobro vedo, da kakor hitro pride do sporazumnega dela vseh treh plemen in kakor hitro se začne udeleževati tudi slovenska in hrvatska večina, za njih ne bode več mesta in da prihaja čas, ko bo javnost v njih zagledala glavne protivnike vsakega sporazuma. Zato sedaj na vso silo hitijo, da bi potegnili radikale seboj ter v največji naglici nadaljevali delo centralizacije. Pri vseh prilikah na stopajo z največjo demagogijo proti slovenski in hrvatski večini, slikajo avtonomistični pokret kot protidržavno agitacijo in nekako sovražstvo do Srbov, samo da bi razvneli proti nam nekatere velesrbske politike. Pašića, ki o slovenskih in hrvatskih težnjah nima dosti pojmov, ki je bil vedno Vele-srbijanec, imajo kolikor toliko na svoji strani, nimajo pa drugih, ki se zbirajo krog Protiča ter spoznavajo, da po tej poti ne gre več naprej in da so demokratske špekulacije velika nesreča za državo. Med muslimani je pri zadnjem zborovanju zmagala avtonomistična struja in tako ni pričakovati, da bi od te strani demokrati ime li kako zaslonbo.

Protič je sprejel kruševački mandat, izjavil, da položi prisego in tako je pričakovati, da se v najkrajšem času začne parlamentarni boj, ki bo do sedanjosti vladno skupino raztrgal na dva dela. Demokrati s svojim Pribičevićem, Kukovcem, Zerjavom in s svojimi podkupljenimi samostojneži se bodo oklenili najhujših srbskih separatistov, ki mislijo, da se naše državno in narodno vprašanje na ta način reši, če se Hrvati in Slovenci posrbijo,

Protičovo delo za sporazum se bode pa razvijalo, ker bo razsodnost in poštenje moralo zmagati nad demokratsko sebično gonjo.

Protič sicer ne prihaja v parlament kot zastopnik cele opozicije, prihaja samo kot izkušen državnik, ki lahko presodi, če je res potrebno za državo, da se izvrši sporazum, ali pa če se lahko še naprej potiska Hrvati in Slovenci ob steno. Protič lahko presodi, če tak sporazum res ogroža srbske zahteve v tej državi, ali jih pa podpira in o Protiču, ki je dovolj prevdaren in pošten, se lahko pričakuje, da bo z vso jasnostjo dokazal, da je pot sporazuma vseh treh plemen edina rešitev iz zmede in nereda, razkroja in propada, ki grozi po krivdi nasilne policajdemokracije in njenega centralizma naši državi.

Da nas bodo razumeli cenjeni čitatelji.

Demokratije in samostojni so se zatekli v svoji koritarski vladodržnosti do skrajnega sredstva nasilja: zabraniti hočejo vsaj začasno slovensko-kmetijsko kmetu njegovo priljubljeno, staro ter pravico ljubo glasilo „Slov. Gospodarja.“ Kako bodeta v oči vladne kroge resnica ter boj za kmetstvo pravo, sta nam dokazala mariborsko državno pravdnništvo in policija, ki sta nam zabranila zadnjega že na osmih straneh tiskanega „Gospodarja.“ Tudi sedaj, ko še mogoče ne bo odklenkalo tako hitro beograjski vladi, bo obveščal „Gospodar“ kmeta o protikmetjskih uredbah in korakih vladinorcev neustrašeno naprej, če tudi go bosta pod vladnim pritiskom zabranjevala policijski šef in državni pravdnik. Čitatelji pa naj bodo uverjeni, da so krivi demokratije in samostojni s svojim ovađustvom, da jim list zadnjit ni bil uročen.

Demokratije in samostojni se tako zelo bojijo razkrivanja svojega vladnega dela, da bodo podvzeti tudi najnasilnejše korake napram našemu časopisu, ki jim je najbolj skeleč trn v peti, proti katerega resnici se ne morejo braniti mirno zakonitim potom — ampak samo z nasiljem zabranitve širjenja one časopisne številke, ki jim očita brezumnost izžemanje ter izkoriščevanje ljudstva.

Ostudno hinavsko so se zatekli demokratsko samostojni vladni koritarji pod okrilje države in kričijo po naši kraljevini, da smo mi proti od nas zgrajeni državi, ako stopimo na prste ministru Pučju, Kukovu in Pašiću, ki so povzročitelji vednega padanja na

Zaklad na otoku.

Se zapletlega pravešel Paulus.

(Dalje.)

„Silver“, mu je odgovoril tovariš, in opazil sem, da ni bil samo rdč v nos, ampak da je bil njegov glas hravav, kakor krokarjev in da se mu je tresel kakor napeta vrva. „Silver“, mu je pravil, „star si in pošten si, ali vsaj za takega veljaš, in pogumen si tudi — ali pa se čisto motim v ebi? In hočeš mi dopovedati, da se boš tudi ti dal zvabiti od teh lopovov? Ti se ne! In kakor gotovo mene Bog vidi, jaz rajši izgubim svojo roko! Da bi jaz pozabil svojo dolžnost —.“

Čuden, neznan glas ga je prsnil —.

Našel sem enega, ki je bil še pošten —. In sedajle sem čul drugega. Daleč tam zunaj v močvirju nekje je zadonel nevoljen glas, drug zadaj za njim mu je odgovoril.

In koj nato sem čul strašen, dolgozategnjen krik —.

Stene „Daljnogleda“ so ga odbijale, jate močvirnih ptičev so hipoma sletale kvišku in zatemnile nebo.

Dolgo je še zvenel obupni krik — gmrti v mojih ušesih, ko je že tlhota spet zavladała po močvirju in ni bilo druge čuti kot plahutanje ptičev, ki so sedali nazaj na drevje, in bonenje valov ob daljne pečine —.

Tom je planil po koncu kot konj, če ga zadene bič. Silver ni trčal z očesom. Nepremično je stal na svoem mestu, lahno naslonjen na bergo. In je gledal tovariša, kakor kača, ki je vsak hip pripravljena, da zada trupel zob svoji žrtvi.

„John —!“ je vzkliknil Tom ter stegnil roko proti njemu.

„Roke kvišku!“ je zaklical Silver in skočil par korakov nazaj, vkičob svoji bergi gibčno in varno kakor zurnjen telovadec.

„Roke kvišku tudi ti! — Silver vest imaš, pa se me bojiš! — Ampak v imenu božjem, povej mi, kaj je to bilo —?“

„To —?“ je ponavljal Silver in se smejal, pa previdneje, kot po navadi. Oči so mu bile čiste majhne v vedkem, zabuhlem licu, pa žarele so mu kakor živo oglje. „To —? O —, muslim, to je bil Allan.“

Ubogi Tom je vzplamtel.

„Allan —?“ je kriknil, „Bog mu daj večni mir, zvestemu mornarju! — Ti pa, John Silver, ti si bil dolgo moj prijatelj in tovariš, odslej pa nisi več. In če umrjem kakor pes, zvest bodem ostal svoji dolžnosti! Ubil si Allana, kaj ne? — Ubij še mene, ako me moreš! Zaničujem te!“

In pridni, pogumni Tom mu je obrnil hrbet in stopil proti obrežju.

Pa ni mu bilo usojeno, da bi bil daleč prišel —.

John je kriknil, pograbil berglo izpod pazduhe in z vso silo zagnal to čudno sulico po zraku. Zadel je Toma na hrbtnico pod zatilnikom.

Ubogi Tom je zakrillil z rokami po zraku, hlastnil po sapi in padel.

Ali je bil mrtev, ali samo omamljen, kdo ve? Verjetno je bilo, da mu je silni sunek bergle zlomil hrbtnico.

Pa ni imel časa, da bi prišel k zavesti —.

Gibčno kakor opica, brez bergle, in na eni sami nogi je bil Silver v hipu nad njim in dvakrat mu je zabodel svoj nož do ročaja v prsi. Tja v svoje skrivališče sem čul njegovo glasno dihanje, ko je zavihtel nož.

Ne vem, kaj se pravi, onesvestiti

se, le to vem, da mi je v tistem trenutku ves svet zaplaval pred očmi v meglenem vrtilcu, Silver in ptiči in „Daljnogled“ so plesali krog mene — zvonilo mi je v ušesih in divji glasovi so iz neznane daljave vpili name.

Ko sem se spet zavedel, je krvoločna pošast stala na svoji eni nogi, z berglo pod pazduho in s klobukom na glavi. Na trati je ležal Tom. Silver si je s šopom trave brisal krvavi zob in se ni prav nič zmenil za mrtev truplo. Vse drugo je bilo neizpremenjeno, solnce je brezsrčno sijalo na kadeče se močvirje in na skalnate vrhove in težko sem verjel, da se je zgodil umor, da je bilo trenutek prej kruto končano ubogo človeško življenje pred mojimi očmi.

John pa je segel v žep, potegnil piščalko in nekaterekrat zažvižgal — anjo, da je oglušujoče donelo skozi vroči zrak.

Nisem sicer vedel, kaj pomenijo njegovi žvižgi, pa nov strah se mi je zbudil —. Njegovi tovariši bodo prišli —. Našli bi me —. Dva poštenjaka so že umorili, za Tomom in Allanom bi utegnili priti tudi jaz — na vrsto.

Dalje prihodnja

že valute, draginje, neznosnih davkov in nedoglednih neuspehov v zunanji politiki.

Smo bili prvi in ostanemo vedno v dušo in telom za državo, a pod pametno vlado, ki se bo ozirala na ljudske težnje in zahteve, ter delala za procvit države ne samooblastno, ampak pod nadzorstvom od ljudstva izvoljenih zastopnikov.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Dne 21. t. m. so sklicali narodno skupščino k zasedanju. Kakor običajno, se je tudi ta seja vršila v znamenju nereda in trušča, sicer pa je bila jako vesela. Dnevni red je bil: volitev novega predsedstva. Po dolgem prerekanju med radikali in demokrati so se vladne stranke znova izrekle za prejšnjega predsednika in je dobil demokrat dr. Ribar 147 glasov. Jugoslovanski klub in socialistični klub sta oddala prazne glasovnice. Samostojneža Ureka so vladne stranke izvolile iznova za podpredsednika skupščine. Parlamentarna zasedanja je vlada zopet odgodila na nedoločen čas. — S povratom bivšega cesarja Karla na Madžarsko se bavi tudi belgajska osrednja vlada, ki je odredila oločne korake proti habsburškemu pustolovcu. V Srbiji so vpoklicali gotovo število vojaških obvezancev prvega poziva iz nekaterih divizij. Komandanta K. in IV. armijske oblasti sta dobila od vlade posebna navodila. Ministrski svet deluje stalno noč in dan. V Belgradu je prebivalstvo nad Karlovo pustolovščino silno ogorčeno. Tudi v Ljubljani so vse politične stranke priredile protestni shod proti vzpostavitvi kralja Karla na Madžarskem.

Madžarska: Kakor smo že omenili, je postala Madžarska vsled ponovnega povrata razkralja Karla žarišče novih nemirov. Karl se je 21. t. m. pripeljal iz Svice v aeroplanu v Sopronju (Ödenburg). Karla so pozdravili v Sopronju njegovi pristaši. Tamkajšnja posadka je razkralju prisegla zvestobo. Sedaj se vrše ljute borbe med Karlovimi pristaši in privrženci državnega upravitelja Horthy-ja. Vlade držav, ki so zvezane v „malí antanti“, to so: Čehoslovaška, Jugoslavija in Rumunija, se odločno upirajo Karlovemu povratku na Madžarsko.

Cehoslovaška: Povrat Karla Habsburga na Madžarsko je izzval v čehoslovaški republiki skrajno ogorčenje. Predsednik čehoslovaške republike Masaryk je odredil delno mobilizacijo proti Madžarom. Čehoslovaške čete se baje že gibljejo proti madžarski meji.

Rumunija je tudi pripravila nekaj divizij vojaštva, katerega odpošlje proti Madžarski, ako ne bo zginil Karl zlepa kam v inozemstvo.

Portugalska: Na Portugalskem so pred par dnevi izvršili državni udar, ubili par ministrov ter postavili novo revolucionarno vlado. — Listi poročajo, da ima prevratno gibanje na Portugalskem izrazito boljševiški značaj.

Razkralja Karla Habsburškega

spretno zamišljena pustolovščina se je po najnovejših poročilih razbila. Povrat bivšega cesarja na Madžarsko je končal jako klaverno. Kakor poročajo listi je Horthy-jeva vlada na pritisk vseh sosednih držav razpršila Karlovo armado, Karla in Cito pa je izročila polkovniku Simenfalvy-ju v strogo varstvo. Dunajski listi pišejo, da bodo Karla in Cito odvedli najprej v grad Tihany, pozneje pa jima bo Italija nakazala posestvo Pianore kot bivališče. Pianore je rojstni kraj rod-bine Parma, iz katere ja izšla cesarica Cita.

Za naše župane.

Županom in obč. uradom! Naznanjamo, da je Zupanska zveza za Slovenijo v Ljubljani otvorila posebno pisarno, ki daje županom, obč. uskim odborom in uradom v vsaki zadevi brezplačna in točna pojasnila in nasvete. Sedaj se Vam ni treba prav-

nič klanjati liberalnim učiteljem in še drugim nam nasprotnim omikancem, ampak pišite v vsakem slučaju, ki je Vam nejasen, v Ljubljano, priložne znamko za odgovor in dobili boste dober in zanesljiv nasvet in odgovor. Povejte to še svojim tovarišem! Zbirajte ude za Zupansko zvezo, nabirajte pole z nabrano članarino (8 K letno) pošljite na naslov: „Zupanska zveza za Slovenijo“ v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna.

Župani, obč. odborniki in njih namesniki Kmečke zveze celjskega okrožja, ki se niste pristopili k Zupanski zvezi, prijavite takoj svoj pristop Tajništvu Slov. ljudske stranke v Celju, hotel „Beli vol“! Članarino, za vsakega člana dva dinarja — 8 K za leto 1922 pošljite skupno po poiznicah, ki smo vam jih doposlali. Vaš pristop k Zupanski zvezi naj bo prvi sad veličastnega zborovanja Zupanske zveze dne 9. oktobra v Celju! Dosedaj jih je pristopilo 539. Toda to je še premalo. Le samo, če boste vsi naši župani, občinski odborniki in njih namesniki organizirani v Zupanski zvezi, bo Zupanska zveza lahko uspešno delovala! Ne pozabite tudi na tajništvo Zupanske zveze v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna, ki daje županom in občinskim odbornikom brezplačna pojasnila v zadevah občinske uprave, a samo tistim, ki so (seveda) člani Zupanske zveze! Zatorej takej pristopite!

Pri sestavljanju občinskih proračunov za leto 1922 določite večjo svoto za strokovno glasilo Zupanske zveze, ki začne ob Novem letu izhajati pod imenom „Občinska uprava.“ List bo prinašal vse potrebne nasvete za obč. urade, strokovne odgovore na vprašanja ter članke za župane in upravo občin sploh. Izdajanje lista bode stalo velike svote. Zategadelj je dolžnost vseh občinskih odborov, da določijo v proračunu večjo svoto za Zupansko zvezo v Ljubljani.

Tedenske novice.

Čenjenim naročnikom in učiteljem! Tokrat smo zopet imeli „Gospodarja“ pripravljenega na osmih straneh, a ga nismo mogli dotiskati, ker nismo imeli električnega toka celi ponedeljek in torek. Ta dva dni so počivala po Mariboru vsa podjetja, ki dobivajo gonilno moč iz Fale. Ako nam ne bodo višje oblasti zabranjevale lista kot zadnjič, ako bo v redu poslivala falka elektrarna, bomo pošiljali odslej naročnikom „Gospodarja“ redno in vedno na osmih straneh.

Maščevanje. „Slov. Gospodarja“ pretekli teden naši naročniki niste dobili. Izdali smo ga na osmih straneh. A vi ga niste dobili. Zakaj ne, vam ne smemo povedati. Prosimo in pozivamo vse naše zavedne naročnike in zaupnike, može, žene, mladeniče in dekleta, da se maščujejo na ta način, da vsak pridobi vsaj enega novega naročnika za leto 1922. Kdor plača celo naročnino za leto 1922 naprej, dobi „Slovenskega Gospodarja“ od 1. nov. do 31. decembra brezplačno. Celoletna naročnina znaša 40 K. „Slov. Gospodar“ bje neizprosno boj za samoupravo, skupne Slovenije, za kršč. načela in za zdravo gospodarstvo. Na delo za našega ljudskega borilca — za „Slov. Gospodarja“! Naročnina se pošilja na naslov: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

Za Katoliški tiskovni dom v Mariboru! L. 1917 smo sprožili misel, da postavimo v Mariboru, kot slovensko katoliško kulturno središče, Tiskovni dom, odkoder bi branili narodu slov. jezik in katoliško vero. Dobri možeje in katoliške žene, navdušeni mladeniči in za vse dobro vnefa dekleta so takrat nabrali za Tiskovni dom lepo svoto, ki je zdaj varno naložena v hiši in v 12 stavbenih prostorih v Mariboru. Ko se je zrušila Avstrija, smo bili prepričani, da nam takega središča ne bo treba, ker smo mislili, da se ne bo nikdo drznil našemu ljudstvu jemati slovenskega jezika in katoliškega verskega prepričanja. Zato smo z zbiranjem tudi prenehali. A varali smo se. Od vseh strani se zbirajo sovražniki, ki so si postavili za svoj cilj, naše katoliško ljudstvo odrtati od sv. katoliške Cerkve in od rimskega papeža ter mu oropati sv. katoliško vero, ta največji in najlepši biser, ki smo ga podedovali od svojih očetov.

Eni vabijo ljudstvo v pravoslavje in drugi v narodno cerkev, zopet drugi v popolno brezverstvo. Brezverskih listov kar mrgoli med Slovenci! Treba je, da se odločno postavimo v bran za per brezversko časopisje, ki zastruplja naše dobro ljudstvo. To pa moremo storiti le tedaj, če imamo dobro urejeno tiskarno in močno razširjeno katoliško časopisje. Zato se je sklenilo, da zbirko za Katoliški tiskovni dom nadaljujemo tako dolgo, dokler to naše katoliško kulturno središče v Mariboru ne bo obnovljeno. Temelj tej novi zbirki je postavil Prezvizišeni gospod knezoškof dr. Mihael Napotnik, ki je kot prvi za naš tiskovni sklad daroval 5000 kron. Za kar mu bodi tukaj izrečena najvsihršnejša zahvala! S tem je dal svojim škofljanom izpodbudjen vzgled, kako treba podpirati katoliški tisk in z njim braniti katoliško versko prepričanje dobrega ljudstva! — Katoliško ljudstvo! Posnemaj krasen vzgled svojega nadpastirja in daruj za katoliški tiskovni dom po svoji moči! Zbiraj pri vsaki priliki za svoj Tiskovni dom. Delo za katoliški tisk in katoliško časopisje je dandanes pravo apostolsko delo, ki ga bo Bog bogato blagoslovil. Postavimo pa vso agitacijo in vse agitatorje za katoliški tisk pod mogočno varstvo presv. Sreča Jezusovega, preblazene Device Marije in našega zaščitnika sv. Cirila!

Naše vzgledno delujoče Marijine družbe prosimo, da se z vso vnemotljivo dela za razširjenje „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže.“ V ljubljanski škofiji so ravno članice Marijinih družb pridobile letos za „Domo-ljuba“ okoli 5000 novih plačujočih celoletnih naročnikov. Pojdite vsako nedeljo od hiše do hiše. Iz cele župnije stopite skupaj in si razdelite delokrog. Širitev katoliških časnikov je danes najvažnejše in največje apostolsko delo. Naš knezoškof so šli z lepim vzgledom naprej in so darovali 5000 K za naše katoliške liste. Mladenke, pogum!

Organizacijam naše stranke. — Zimski čas je tu. To je doba podrobnega dela za naše politične, gospodarske in kulturne organizacije. Naša stranka kliče vsem svojim zaupnikom in somišljenikom: Pojdimo vsi na delo! Organizirajmo naše vrste v vsaki vasi, vsaki župniji. Skličite obč. zbor krajevnih organizacij Kmečke zveze, izvolite nov odbor, določite zaupnika za vsako občino in vas, poberite pri vseh somišljenikih članarino za l. 1922, skličite pogosto seje krajevnega odbora in se posvetujte o peraznih gospodarskih in političnih vprašanjih. Vse sklepe, želje in resolucije pošljite tajništvu stranke, da jih pošlje glavnemu vodstvu stranke, oziroma gospodom poslancem. Naznanite nam, ali želite, da se v Vaši župniji priredi političen ali gospodarski shod. Po vseh sodnih okrajih želimo letošnje zimo prirediti izobraževalne tečaje za naše zaupnike. Prosimo, da nam iz vseh sodnih okrajev okrajni odbori stranke izrazijo željo, kje bi se naj vršil tak tečaj. Prav posebno pa pozivamo vse našince, da ves prosti čas uporabijo za nabiranje novih naročnikov za „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo.“ — Tajništvo SLS v Mariboru in v Celju.

Radi povratka ekskralja Karla na Madžarsko so stopile v Ljubljani in Celju vse politične stranke skupaj in so na obilno obiskanih protestnih zborovanjih obsodile Karlovo početje in zahtevale, da naša vlada podvzame vse potrebne korake, za osiguranje naših mej napram Madžarski. Zborovalci so tudi pozvali vlado, da skupno s Čehoslovaško in Rumunijo pritisne na Madžare, da preženejo iz svoje srede Karla.

Občni zbor Jugoslovanske kmečke zveze se vrši dne 10. novembra dopoldne v Ljubljani. Prosimo naše pristaše, posebno iz celjskega okrožja, da se udeležijo tega zbora. Isti dan popoldne bo seja glavnega odbora Zupanske zveze za Slovenijo. Naše zaupnike, posebno župane, čakajo že v bližnjem času velike in važne naloge. Zato vas prosimo, da se že sedaj odločite, da greste v Ljubljano. — Tajništvo SLS v Mariboru in v Celju.

Minister samostojnežev Pucelj čuti, da se bliža konec njegovega ministrovanja, zato pusti napredovati svoje zveste agitatorje — „strokovnjake“. Velik demokrat Stibler je pristopil k

Samostojni stranki in takoj avanziral, hauptman-rekvizitor Sancin je preiskočil vse starejše strokovnjake in prišel v IV. čin. razred, avanziral so Skabicky, Goričan, Belle, Znidarič itd. samo radi tega, ker so lepo pridno agilirali za Samostojno stranko. Kmetje ne čudite se, da morate vedno več davkov in pristojbin plačevati, saj plačujete z njimi visoke plače agitatorjev Samostojne stranke!

Agitatorji Samostojne. — kmečki strokovnjaki v Sloveniji se odlikujejo po veliki — nedelavnosti. Dočim so prej nemški strokovnjaki pridno zahajali med ljudstvo na poučne shode, nikakor pa ne ob času volitev na volilne shode, dočim so prejšnji marljivo dopisovali v strokovne liste, ne čitamo ničesar od gg. Sancin, Zabavnik, Goričan, Znidarič, Petkovič itd. Temu se ni čuditi, ker jim gospodarstvo na lastnih posestvih in pa agitacija za Samostojno vzame ves čas — V drugih strankah vrši inteligenca poleg političnega dela vestno svojo službo, v Samostojni, pa inteligenca emetski veščaki — dobiva od države plačo zato, da gospodari na lastnih posestvih in se bogati ter agitira za Samostojno. To je boj za staro pravdo!

Samo pri nas je mogoče, da sadjarski nadzornik Goričan lepo gospodari na svojem posestvu v Višnji vasi in si zbira premoženje, v svoj okoliš pa le redko kedaj pogleda. Ali vleče za to mastno plačo, da napiše vsak teden par dopisnic ali za to, da hodi ob volitvah na shode Samostojne stranke? V drugih državah imajo strokovnjaki sedež urada ob železnici v prometnem kraju, posvetijo ves čas svoji službi, ne pa svojemu posestvu, pri nas pa pusti minister samostojnež, da vleče „strokovnjak“ mastno plačo in sedi — doma.

Brežiški okr. glavar — Urekov lajbgardist. Čudno vlogo je prevzel zadnji čas brežiški okr. glavar Koropec. Postal je reditelj na Urekovih shodih. Tako je napravil red na Breževem shodu v Polju in 16. oktobra v Imenem pri Podčetrtku. Na zadnjem shodu je g. Koropec nad našimi pristaši, ki so se drznili Ureku ugovarjati kričal na vse grlo in jim na vse mogoče načine grozil, ako ne bodo Ureka tiho poslušali. Naši pristaši mu tudi niso ostali dolžni. Povedali so mu kar v obraz, da vladni zastopnik ni zato na shodih, da bi opravljal službo reditelja in kričal nad zborovalci, ampak, da pazi na govornika, ali na govori protidržavno!

Zalostne razmere ob severni meji. Poslanec Vladimir Pušenjak je stavil na finančnega ministra upit, da se naj pogranične trupe (ruske Wranglovce), ki jih je vlada namestila na mejo proti Avstriji in Madžarski, iz utemeljenih razlogov namesi kam drugam, nadomesti se jih pa naj s slovenskimi finančnimi stražniki. Dostoj je namreč opravljal 600 finančnih stražnikov to obmejno službo in je bilo ljudstvo z njimi zadovoljno, ker so razumeli jezik in običaje obmejnega prebivalstva. Ko so zasedli Wranglovci mejo, so se vrstile pritožbe dan za dnem. Kozaki so že povzročili veliko razburjenja, ker se ne ozirajo na ugodnosti obmejnega prebivalstva v pogledu prehoda meje. Sitnosti, ki jih ima ljudstvo, so nepopisne. Tako n. pr. so v vinogradu g. Kluga napravili za 5000 K škode, ki je posestnik še do danes ni dobil vrnjene. — Istotako je posređoval v tem oziru poslanec Pušenjak tudi pri politični oblasti.

O neznosnih razmerah, ki so zagladale na naših mejah, odkar jih je centralistična vlada zavarovala s takozvanimi „pograničnimi trupami“, bi lahko napisali marsikaj, pa se bojimo, da bi nam oblast zaplenila list. Slučaj pa, ki se je dogodil dne 21. t. m. na italijansko-jugoslovanski meji, je tako vnebovpijč, da ga nikakor ne moremo zamolčati. Posestnik J. Mežik iz Rateč št. 15 je omenjenega dne pe-ljal gnoj preko demarkacijske črte na svoje onstran meje ležeče njive. Ker so napravili divjaški Wranglovci iz mirnih Rateč celo trdnjavo, v kateri mora biti vsak vaščan ob 6. uri zvečer v svoji hiši, se je Mežik požuril, da bi pravočasno dospel domov. Ko je prišel do meje, so ga Italijani gledali in pustili popolnoma na miru. Jugoslovanska straža, sestojeca iz zlo-

glasnih kozakov, pa je Mežiku zastavila pot ter ga zavrnila nazaj proti Italijanom, čeprav je šele ravnokar minula 6. ura. Ljudje, ki so se peljali na Mežikovem vozu, so stražo prosili, da jih najpusti čez mejo. Eden izmed wranglovcov pa je s puškinim kopitom najbližjega na vozu tako sunil, da je padel pod voz. Drugi so se iz strahu pred temi divjaki razpršili. Mežik pa je ostal pri konjih in prosil, naj ga spustijo preko meje. Naenkrat poči strel in Mežik pade mrtev na tla. Prihitele ljudje so ga sicer dvigali in klicali, a bil je mrtev. Janeza Kavalarija, ki je Mežiku hotel pomagati, so surovi Wranglovci s puškinimi kopiti obdelovali. Med tankajšnjim ljudstvom je vsled tega zavladalo silno razburjenje. Ali belgrajska vlada res ne uvideva, da je zasedbo naših mej po teh divjakih izgubilo obmejno ljudstvo vso veselje do naše države? Kaj so si Italijani mislili, ko so gledali ta divjaški prizor? Potem kakem lahko smatrajo našo državo kot domovino nekulturnih divjakov in nas po nastopih obmejnih čet res drugače soditi ne morejo. Beograd, ali na vidiš krivico, ki se godijo našemu obmejnemu ljudstvu!

Pri Sv. Križu nad Mariborom se vrši prihodnjo nedeljo dne 30. oktobra po pozni sv. maši shod. kmetijske zveze. Govorita govornika iz Maribora. Pridite!

Novo obče. volitve so se vršile po mnogih občinah, kjer so bili vloženi rekurzi. Naša stranka je zmagala po veliki večini. Prosimo naše zaupnike, da nam pošljejo zanesljiva poročila o izidu občinskih in županskih volitev, tam, kjer so se vršile naknadne volitve. Ta poročila rabimo, da moremo izpolniti naše seznane. — Tajništvo SLS v Mariboru in Celju.

Jarebinski Orel ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 30. oktobra, popoldne ob treh. Na zborovanju govori tudi zastopnik orlovskega okrožja iz Maribora.

Gospodinjki tečaj se vrši v Slovenski Bistrici. Trajal bo do Božiča. Dne 3. januarja 1922 se začne novi gospodinjki tečaj, ako se zglašijo vsaj 16 deklet. Trajal bo do 15. marca.

Poročila sta se v Framu vrla naučnica Simon Vauhnik s Franciško Vihar iz Ješeno. Za naše revne dijake se je nabralo na gostiji 400 K. Cenj. gostom hvala, novoporočencema pa obilo sreče!

Novim dekanom v Marenbergu je imenovan tamošnji g. župnik dr. Val. Mörtl.

Vlč. gg. katehetom! „Nedeljska berila in evangeliji“, katerih so se posluževali gg. kateheti in učenci pri pouku v Šoli, so že davno razprodani in ni te knjige nikjer več dobiti in je najbrž tako kmalu še ne bo. Kot nekako nadomestilo za to knjigo bo dobro služila lična knjižica v žepni obliki „Nedeljskie evangeliji in berila“, katere je svoj čas izdala Cirilova tiskarna za vojašce. Te knjižice je še dobiti okoli 400 komadov v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, komad po 4 K brez poštnine. Ker zdaj tudi Malih in Velikih Zgodb ne dobiti, bo ta knjižica gg. katehetom oziroma učencem prav dobro služila.

Okr. zastopom oziroma občinskim uradom javimo, da ima Cirilova tiskarna v Mariboru zdaj na razpolago vse tiskovine, ki so potrebne za proučene občin in ubožnih zavodov. Naj jih torej zdaj zopet naročijo.

Zadnji sneg je napravil po sadosnosnikih in pohorskih gozdovih zelo veliko škodo.

Zopet požar. V Radislavcih pri Mali Nedelji je požar upelnil dne 6. oktobra posestniku Francu Rudolfu parno mlatilnico, mlin, prešo, strojnico in žago. Škoda znaša nad 300.000 kron. Zavarovan je bil samo za 7000 K pri neki tuji zavarovalnici. Rudolf se nahaja sedaj v veliki stiski. Prosimo dobro srca, da mu priskočijo na pomoč z denarjem in gradbenim materialom. Časlov: Franc Rudolf, posestnik, Radislavci št. 14, pošta Mala Nedelja p. Ljutomeru. — Naše ljudi ponovno opozarjamo, da z ozirom na vedno množče se požare takoj zvišajo zavarovalnino.

O velikih nesrečah in nezgodah nam poročata zadnje dni časopisje. Neznana roka je zažgala gozdove na Slomenu nad Zagrebom. Pravijo, da so žažgali gozdove madžarski agenti, da bi zbegali ljudstvo ob prilik Kar-

lovega pokreta na Madžarskem. Zgorle so tudi delavnice papirnice v Medvodah na Kranjskem. V Beogradu je nekdo zanetil velikanske državne zaloge petroleja, ki so eksplozivne. Petrolejskega požara niso mogli pogasiti, razširil se je celo na ladje-prevoznice, ki so bile slučajno v bližini nezgode. Te ladjice gorijo sedaj v bližini velikanskega mosta med Zemunom in Beogradom. Vsled požara je celo ogrožen most.

Gozdni požari. Redkokada so bili gozdni požari tako številni in veliki, kakor ravno letos vsled dolgo trajajoče suše. Iz zasedenega ozemlja se nam poročata o silnih gozdnih požarih na Vipavskem ter ob kranjsko-istrski meji. Pred dnevi so se vneli obširni gozdovi v okolici Požarevaca, na Crnemvrhu ter obširni v Crnigori. Škoda se ceni na 10 milijonov dinarjev.

Gozdna policija. Kakor poročata „Ratni invalid“ št. 83, so razbojniki po južni Srbiji in Sandžaku po večini oblečeni v uniforme naših policijskih uradnikov in žandarjev. Potniki na samotnih potih po mitroviškem in novopazarskem okraju navadno ne vedo, koga imajo pred seboj, ali pravga policajca, ali pa roparja v policijski uniformi. Tako je pred kratkim blizu Novega Pazarja ustavil neki policist družbo potujočih trgovcev in jim odvzel ves denar — okrog 19.000 din. Ko je denar pobral, se je lepo predstavil ter povedal, da je „policijski pisar gozda“ in ne državne službe. V Sandžaku so še vedno ropi in umori na dnevnom redu, četudi je vlada radi tega priredila že marsikatero sejo in komisijo. To pa ni čuda, ker roparje uhajajo tudi pravi policaji ter žandarji, kakor se tudi med policijo i finančno stražo večkrat najdejo ljudje, ki imajo rop in umor na vesti.

Tat iz navade. V Lincu službuječi podpolkovnik Jožef Warner je tat posebne vrste. Čeprav si je s tihotapstvom pridobil lepo premoženje, pa je vendar iz navade kradel kakor sračka. V katerikoli hotel ali v kavarno je prišel, povsod je izmaknil dragoceno namizno orodje, kot: srebrne žlice in vilice, čajne skodelice, suknje in druge reči, dokler se ni nekemu natakarku v Solnogradu posrečilo priti na siedo temu tatu iz navade. Spravili so ga pod ključ, a v njegovem obširnem stanovanju so našli cela skladišča ukradenih dragocenih predmetov.

Tajništvo SLS v Mariboru in v Celju prosi vse somišljenike, ki želijo raznih nasvetov, da priložijo znamke za odgovor. Tajništvo izda vsak dan veliko svoto samo za poštnino.

Gospodarstvo!

Posesnikom, ki so prizadeti po suši.

Poslanec dr. Hohnjec je v interpelaciji zahteval od finančnega ministra, da se vsi posesniki, ki so prizadeti po suši oprostito davkov. Namestnik finančnega ministra je odgovoril gospodu poslancu, da naj vsak posameznik, ki mu je suša napravila škodo na ozemlju Slov. Staferja, Meziške doline in Prekmurja, prijavi pristojni davčni oblasti prizadeto škodo. Vsak za se mora navesti natančne podatke, koliko je imel na posejnih parcelah in kolik bi bil dohodek, ako ne bi nastopila suša. Delegat ministrstva financ v Ljubljani je odredil, da se oblasti naj ne drže z zakonom odrejenega osem dnevnega roka za prijavo škode, marveč morajo te prijave sprejemati tudi nadalje. — Pozivamo vse prizadete po suši, da takoj prijavi pristojni davčni oblasti:

1. na katerih parcelah jim je suša napravila škodo;
2. koliko znaša škoda in
3. koliko bi znašal dohodek, ako ne bi nastopila suša.

Kdor nima sam zemljiške posesti, naj gre k občinskemu uradu in si tam prepíše iz parcelnega zapisnika seznam parcel, ki so prizadete po suši.

Vzorec za naznanilo napravite takole: Okrajno davčno oblastvo . . . Silna suša mi je v letu 1921 na zemljiških parcelah št. . . . (tu navedi vse prizadete parcele) uničila skoraj ves letošnji pridelek. Sena, otave in dotolje sem pridelal samo eno četrtino (ali eno polovico, ali eno tretino) običajnega pridelka, t. j. približno . . .

meterskih stotov manj. Ako ne bi bilo suše, pridelal bi teh pridelkov . . . met. stotov. Koruze sem pridelal samo (tu navedi približno koliko) običajnega pridelka. Ako ne bi bilo suše, bi bil pridelal . . . met. stotov. Fižola sem pridelal samo . . . (navedi koliko) met. stotov običajnega pridelka. Ako suše ne bi bilo, bi bil pridelal . . . met. stotov tega pridelka. Krompirja sem pridelal . . . (navedi kolkto) običajnega pridelka. Ako suše ne bi bilo, pridelal bi tega pridelka . . . met. stotov. Repe sem pridelal samo . . . (navedi koliko) običajnega pridelka. Ako bi ne bilo suše, bi bil pridelal . . . met. stotov tega pridelka. Koronja sem pridelal . . . (navedi koliko) običajnega pridelka. Ako bi suše ne bilo bi bil pridelal tega pridelka . . . met. stotov. Iid. iid. Z ozirom na nevezdržljiv in slab gospodarski položaj, v katerem se nahajam prosim, da se mi vsled škode, prizadete po suši, odpiše zemljiški davek, z vsemi pritliklinami. Datum. Podpis.

To vlogo naj potrdi občinski urad. Kolkovati jo morate s kolkom 8 K. Po starih zakonih so bile take vloge koleka proste, a sedanja vlada je izdala naredbo, po kateri se mora od 1. septembra naprej tudi vsaka prijava kake škode kolkovati. Ako prijave ne kolkujete, davčni oblasti ni treba upoštevati vaše prošnje.

Zupane prosimo, da gredo prizadetim občanom na roko, in da odpošljejo vse prošnje skupno na davčno oblastvo, da se prihrani poštnina. Seveda lahko vsak tudi sam tako prijavo pošlje na davčno oblastvo. Naše zaupnike in krajevne odbore Kmetijske zveze pa pozivamo, da pomagajo prizadetim sestavljati ta naznanila. Najbolje je, da date pri cerkvah to javno razglasiti. Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru.

Škoda po suši leta 1921 se bo upoštevala pri odmeri dohodnine leta 1922. Naznanite torej škodo, kot vam priporočamo v notici „Posesnikom, ki so prizadeti po suši“, takoj davčnemu oblastvu (ne davčnemu uradu). Vsak posameznik si naj shraniti natančen prepis te vloge, da lahko številke o škodi uporabi leta 1922 za napoved o dohodkih in izdatkih. Je zelo važno! Povejte to tudi svojim prijateljem! — Tajništvo KZ v Mariboru.

Trošarina na vino.

Po „Pravilniku“ o trošarini iz leta 1920 je oproščeno trošarine vse vino in ves vinski mošt lastnega pridelka, ki ga vinogradnik (producent) porabi za-se in za svoje gospodarstvo. Ta svoboščina je ne samo slejkotprej v polni veljavi, marveč se je s „Pravilnikom“ iz leta 1920 nikakor nebitveno razširila tudi na vinogradnike, ki se pečajo z gostilničarsko obrtjo ali obrtoma s prodajo vina na debelo in ki doslej niso uživali nobene prostosti. Razlika je le ta, da je pri tistih, ki so samo producentje, trošarine prost ves v lastnem gospodarstvu porabljeni lastni produkt, pri vinogradnikih, ki so tudi gostilničarji ali prodajalci na debelo, pa le množina, ki jo določa finančna uprava.

Vse po nekaterih krajih razširjene vesti, kakor da je trošarinska svoboščina producentov ukinjena, so torej popolnoma neosnovane in imajo izvor najbrž samo v tem, da se trošarinska obveznost, t. j. obveznost plačila) zamenja s trošarinsko kontrolo, ki je že po prvotnih določbah „Pravilnika“ zadevala tudi vinogradnika, ki je samo producent, in ga zadeva še danes. Tej pa je že zadoščeno, ako vinogradniki svoj pridelek takoj prijavi pristojnemu oddelku finančne kontrole in da prav tako prijavi tudi vsako odprodajo ali sploh oddajo vina ali vinskoga mošta. S tem se ni združena nikaka nevarnost, da bi se pritegnili tudi k plačilu trošarine za vino, kolikor je po zgoraj obrazložjenih določbah davka prosto, ker prodanih množin niso zavezani zatrošariniti prodajalci, marveč prejemniki. Vinogradnik, ki se ne peča z gostilničarskim obrtom ali pa z obrtno prodajo na debelo, torej sploh ne pride v položaj, da bi moral vino zatrošariniti, če morda ne zatrošarini prostovoljno prodanih množin mesto kupca. Pač pa je vinogradnik-gostilničar zavezan zatrošariniti tudi od svojega pridelka

one množine vina, ki jih spravi v svojo točilno klet, ali pa ki jih porabi za svoje gospodarstvo preko dovoljene množine. Zadnji primer velja seveda tudi za vinogradnike, ki obrtoma prodajajo vino na debelo. Trošarine prosto vino mora biti pri gostilničarjih in obrtnih prodajalcih na debelo ločeno od drugega vina.

Glede napovedi vinskoga pridelka je posredoval poslanec dr. Hohnjec pri zastopniku odsotnega finančnega ministra, ministru Krizmanu. Dr. Hohnjec je opozoril ministra na upravično nevoljo, katero vzbuja ta napoved vinskoga pridelka med slovenskimi vinogradniki. Minister Krizman je uvidel, da je nevolja in razburjenje našega ljudstva radi te napovedi upravičena, ker postopajo finančne oblasti v tem ozru po Sloveniji drugače, kakor v drugih krajih in delih države. Konečno je obljubil minister poslancu dr. Hohnjec pomoč giede napovedi vinskoga pridelka, da se poleže ljudska nevolja. Za ublažitev napovedi vinskoga pridelka se zopet ni zavzel nobeden samostojnež, ampak poslanec kmečke zveze!

Carineprostega izveza živine sedanja vlada noče dovoliti. Slov. kmetijska zveza se je po poslancu dr. Hohnjecu obrnila na ministrstvo financ, naj dovoli carine popolnoma prost izvoz goveje živine in konj, ker je radi pomanjkanja krme živinorejcem nemožne čez zimo prerediti vso živino, doma pa se toliko živine ne more spraviti v denar. In veste, živinorejci kaj je odgovorilo finančno ministrstvo, oziroma sedanji vodja tega ministrstva, zaveznik samostojnežev liberalcev dr. Krizman: „Nemogoče mi je dopuščati carine prosti izvoz živine.“ Kdor od zapeljanih samostojnežev tega ne verjame, naj si pride v Tajništvo SLS v Mariboru ogledat dr. Krizmanov odgovor, ki nosi št. 6567 z dne 14. okt. 1921.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 21. oktobra 1921 se je pripeljalo 432 svinj, 2 kozi in 10 ovac. Cene so bile sledeče: Prašiči 5-6 tednov stari, komad 80-150 K, 7-8 tednov stari 200-350 K, štiri mesece stari 600-680 K, šest mesecev stari 900-1200 K, sedem mesecev stari 1300-1500 K, devet mesecev stari 1500-1600 K, eno leto stari 1800-2000 K, eno in pol leta stari 3000-3500 K, Plemenske svinje 28-32 kron, 1 kg žive teže. Pol pitane 26-28 kron, 1 kg žive teže. Koze komad 280-300 kron komad. Ovca 180 K komad.

Prodaja drž. konj. V vojašnici vojvode Putnika v Mariboru (topničarska vojašnica) se bo vršila dne 15. novembra t. l. ob 9. uri predpoldne prodaja 15 državnih konj. Pri prodaji se bo v prvi vrsti oziralo na kmetijske kupovalce.

Živinozdravnik Fr. Pirnat priredi v nedeljo, dne 30. oktobra, popoldne ob 3. uri v Šoli v Razvanju pri Hočah predavanje o perutinoreji. — Gospodarji, posebno pa gospodinja — pridite!

Cene poljskih pridelkov. Na žitnih tržiščih naše države vlada največje zanimanje za pšenico in koruzo, ki se prodajata po zelo visoki ceni. Pšenico prodajajo po 1100 K meterski stot, staro koruzo pa po 860-880 K, novo koruzo po 820-830 K. Ovsa je na trgu precej. Srbski in bosanski oves se prodaja po 755-780 K meterski stot, slavonski je za 20 K dražji. Popraševanje po fižolu je precej živahno, beli fižol plačujejo po 1100-1150 K meterski stot, moko nularco po 16-16,80 K 1 kg.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu je bilo v preteklem tednu precej mirno, pokupile oziroma poprodale so se le majhne množine hmelja. Cena za hmelj srednje kakovosti so se gibale med 6200-6600 čehoslovaških kron za 50 kg, hmelj prvovrstne kakovosti se prodajali po 6800 čehoslovaških kron za 50 kg. Iz Poljske in iz Jugoslavije se je v mesecu avgustu uvozilo v Zatec 6550 stotov po 50 kg. Kot vzrok za slabe hmeljske trgovine se navaja oddanje nemške marke in čehoslovaške krone.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 282-286 naših kron. Za 100 avstrijskih kron se plača 11, za 100 nemških mark 180, za 100 čehoslovaških kron 295, za 100 laških lir 1100-1115, za 100 napoleonov 950 jugoslovaških kron.

Če greš v Maribor

si dobro
zapomeni
to-le
številko

16

Glavni
trg,
kajti pri
tvrdki

FRANC MASTEK

kupiš res najceneje, najboljše, sukno, platno, hlačvino, svilene robce, barzun, pliš, plete, odeje, koce, perilo, pletenine, i. t. d. 1-700

Vinograd.

sadonosnik, in njiva, sidana kisa in gospodarsko poslopje se prodajo. Cena 90.000 K. Nazlov se izve v upravnishva lista. 1-4 784

Močen učencec

sprejme pri g. Kotnik, pekarna Aleksandrova cesta 81, Maribor. 788

Žagmojster

spreten, ki je vajen v žaganju na električni žagi, se sprejme. Nadalje se sprejme oboje delavec s den ali več delavskimi močmi, ki bi opravljali delo v žagi. Ponudbe na Matija Obrab, Maribor, Loška cesta 16. 1-2 781

Pošteni in delavni

majerski ljudje

se sprejmejo. Vpraša se pri gosp. ROZA BLANKE v Ptuj. 1-2 735

Ročni mlin

uporabe tudi za vodno silo, čisto kolesen s drevesnim jeklenim šipama na oljnatih peškah, kakor: bučno seme, mak, laneno seme, orehova jedra (t. d. še malo rabljen se prodajo). Natančneje se izve pri lastniku Antonu Zavri v Starematoru p. Radeče pri Zid. mostu. 780

Prvovrsten les

za podet oše in večjo množino sodčkov po 80 l prodaja F. Galisek v Mariboru, Meljska c. 29. 786

Električno luč

s 10-40 žarnicami dobi vsaka kisa, trgovina in gostilna s preseljivim strojem, ki ga žene benzin. Teža 80 kg. Cena 6500 d. n. Več pove Niefargal, Maribor, Korška c. 1. 8-681

Učencec

v starosti 16 do 18 let, se takoj sprejme pri Antonu Marčiču, usnar v Slov. Bistrici, za hrano in obleko se bo skrbelo. 1-2 727

Gospodinja

se išče za delo. Ponudbe pod „Takoj 724“ na upravništvo. 1-2 724

Odvetniško pisarno

je otvoril

DR. ROK JESENKO

1-2 v Sevnici. 743

Kot lovec

želi vstopiti v službo na Hrvaškem ali v Slavoniji na karko graščinu ali veleposvetu mlad mošt, 28 let star, očenojca z enim otrokom. Ponudbe je nasloviti na: J. V., poštno lešče, Sv. Lenart v Slov. gorah, Štajersko. 1-8788

ZELJA

v glavah

kupi vsako množino

J. SIRK, Maribor, Glavni trg. 704

8-6

Tisoče ljudi v vseh deželah uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Feller-jev „Elsafluid“ kot kosmetikum

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistečega osvežujočega delovanja najboljsega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoče nego Francosko žganje in najboljše sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštnino za vsakogar: 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 48 K.

ZA PRODAJALCE: 12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 168 K, 24 dvojn. ali 8 spec. steklenice 280 K, 36 dvojn. ali 12 spec. steklenice 394 K. POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej, pošlje dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 750 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribjo olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica donja Elsa trg 341, Hrevaško. 741

„Liutomercan“

vinarska zadr. pri Sv. Bolfenku p. Središču

ima na razpolago najboljša vina svojih zadržnikov iz prvovrstnih liutomerskih vinogradov. 2-3 699

Samo za nekaj časa

plačujem

srebrne krone po 10 K
srebrne 2 krone „ 20 K
petkronske „ 50 K
Kupim vsako množino.

Avgust Wapper,

zlatar v Mariboru,

Stolna ulica 1 (Domgasse). 1-4 597

Lepa orehova

drevesna najboljša vrsta na saditi se dobijo pri Josipu Korber v Lajstersbergu pri Mariboru. 1-2 714

Suhe gobe

inrčene rožičke kupuje trgovina s semeni

SEVER & KOMP., Ljubljana, 7-10 579

Vaša želja

imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prihranite si popravljajanja in jezo. NAJFINEJŠE URE iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

NAROČNE URE

Bogata izbira verižic, prstanov, uhanov, naročnih predmetov iz zlata in srebra vsake 1-20 vrste. — Zahtevajte cenik s slikami od:

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

CENIK

z več tisoč slikami konfekcij, čevljev, klobukov, perila, preprog, parfumerije, torbarskega, nožarskega, galanterijskega in kratkega blaga je ravnokar izšel. — Pišite še danes ponj, pošlje se vsakemu zastoj. — Izbera ogromna, cene čudovito nizke.

Veletrgovina in razpošiljalnica R. STERMECKI, Celje

št. 300, Slovenija. 1-6 731

Približno 300 kom. novih sodov

iz trdega lesa z železnimi obroči lepo opremljenih od 60 do 330 l prostornine ima za ceno K 8- nemško avstrijske veljave oddati: V ROTTNER, St. Johann in Tauern, Deutsch Oesterreich. 798

Velika zaloga UR

vsakovrstnih in verižic, prstanov, uhanov, ter jedilnega orodja itd. 7-5

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujemo točno in po ceni

urar, Maribor, Jurčičeva ul. 8.

Lovro Stojec, (Edmund Schmidgasse) 314

1 katalo K 36-

Solubra
MOKO ZA OTROKE
Zahfajevaje
povsod samo

MEDIĆ, RAKOVC & ZANKL

d. z o. z. Ljubljana. Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala; Ljubljana. Brzjavni: Meraki, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

Gosposka ul. PODRUŽNICA MARIBOR. Solska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnat, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERA KL“ Lak za pode. — Emajlni lak. Linoleum lak za pode. — Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo. 5-558

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica v Celju

r. z o. z. Gosposka ulica, Hotel „BALKAN“, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

4 1/2 % 1-3 659

Daje posojila na vknjižbo, menice in na poroštvo pod najugodnejšimi pogoji.

Paromlin v Kaniži Pesnica

prevzame za mletje in izmenjavo vsakovrstnega zrnja. Kupi se zrnje po dnevni ceni. 563

Širite naše liste!

Ljudska posojilnica v Celju pri „Belem velu“

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4%, ozir. 4 1/2%, od dnava vloge do dnava dviga.

Posojila daje na vknjižbo, poroštvo in zastavo.

Otvorja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega. 740

POZOR!

Skladišče poljedelskih strojev prvovrstnih tovarov kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth & drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Prostejov, Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY, MARIBOR

Aleksandrova cesta 45, nasproti glavnemu kolodvaru ter priporoča:

vitle s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mlince, trijerje, ali odbiralnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, sadne mlince, grozdne mlince, stiskalnice, reporeznice, drobilne mlince za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, manjše vrste komad po K 360—, sejalke in pocinkane cevi, gnojnične črpalke, Sackove pluge, najboljše pocinkane brzoparilnice v velikostih 50 do 200 l, brzoparilne lonce, močno pocinkane kotle za vzdaj, pocinkane lonce, mlečne posnemalnice in stroje za meso rezat. Oskrbim tudi prvovrstne slamorezne nože. Popravilo raznovrstnih strojev se izvrši dobro in zanesljivo. Postrežba točna in solidna. Zastopniki se sprejemajo.